

VERSLAG

Business werkgroep
OSLO Rooilijnplannen

Inhoud

Inhoud	:
1. Praktische Info	2
Aanwezigen	2
Agenda	3
2. Inleiding	4
Context standaard voor Rooilijnplannen	
OSLO	5
Inspiratie	6
3. Brainstormsessie	8
Doel van de Brainstormsessie	8
Aanpak	8
Use Cases	8
Concepten	10
Scope van de centrale dataset	1:
4. Volgende Stappen	12
Sneuvelmodel Rooilijnplannen	13
Volgende werkgroepen	13
Contactgegevens	13

PRAKTISCHE INFO

- Datum: 12/12/2024 (13:00-16:00)

- Locatie: Online (Teams)

AANWEZIGEN

Nr.	Voornaam	Naam	Organisatie
1	Alexander	Potloot	Digitaal Vlaanderen
2	Loeke	Clynen	Digitaal Vlaanderen
3	Patrick	Van Dyck	Provincie Vlaams-Brabant
4	Bjorn	Vanbillemont	Vlaamse Landmaatschappij
5	Evelyne	Devos	VIP
6	Erik	Vandenberghe	Digitaal Vlaanderen
7	Oliver	May	Athumi
8	Astrid	Forceville	Digitaal Vlaanderen
9	Luc	Janssen	Stad Mechelen
10	Stijn	Aerts	Agentschap Wegen en Verkeer
11	Joren	Barbé	Stad Halle
12	Pieter	Braekevelt	Fluvius
13	Peter	De Paepe	Fluvius
14	Xynthia	Dirven	Stad Geel
15	Isabel	Franck	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
16	Marlies	Lernout	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
17	Dimitri	Melkebeke	Agentschap Wegen en Verkeer
18	Stefan	Morel	Stad Roeselare
19	Timothy	Nuttens	Agentschap Wegen en Verkeer
20	Sammy	Parmentier	Vlaams Datanutsbedrijf (Athumi)
21	Tom	Theuwis	Agentschap Wegen en Verkeer
22	Jelle	Van Heck	Stad Roeselare
23	Gert	Van Oost	Stad Antwerpen
24	Hans	Vanroose	Geomex bvba
25	Sanne	Vervalle	Stad Waregem
26	Jef	Vinken	IOK Dienstverlening

AGENDA

13u05 - 13u10	Introductie
13u10 - 13u20	Wie is wie?
13u20 - 13u45	Aanleiding en context
13u45 - 14u10	Introductie OSLO
14u10 - 14u20	Inspiratie
14u20 - 14u30	Pauze
14u30 - 15u30	Brainstormsessie
15u30 - 16u00	Q&A en volgende stappen

INLEIDING

De business werkgroep voor OSLO Rooilijnplannen startte met een toelichting van het traject en een algemene introductie over OSLO. Het grootste deel van de werkgroep werd besteed aan een brainstormsessie waarin de deelnemers hun inzichten deelden over de informatienoden. Er werd ook besproken welke use-cases en concepten nodig zijn om aan deze behoeften te voldoen.

CONTEXT STANDAARD VOOR ROOILIJNPLANNEN

De toename van digitale innovatie biedt mogelijkheden op het verbeteren van de **toegankelijkheid van rooilijndata**. Momenteel zijn er echter verschillende bronnen, zoals de Atlas der Buurtwegen, wegenregister, gemeentelijk wegenregister, ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's), omgevingsvergunningen en gegevens van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV). Deze **versnippering en gebrek aan een authentieke gegevensbron** maakt het moeilijker voor gebruikers om **consistente, authentieke en toegankelijke rooilijninformatie** te vinden.

De voordelen van het mogelijke (her)gebruik van digitale grensbepalingsdata is zeer uitgebreid en divers:

- · ruimtelijke planprocessen op alle bestuursniveaus;
- verschillende soorten vergunningverlening;
- (complexe) beleidsindicatoren voor de monitoring van ruimtelijk beleid;
- stedenbouwkundige informatieplicht;
- complexe ruimtelijke analyses voor rapporten;
- studies en wetenschappelijk onderzoek;
- Etc.

Om deze centrale dataverzameling mogelijk te maken, is het niet voldoende om af te bakenen welke gegevens centraal verzameld moeten worden. Er is nood aan een afsprakenkader met alle actoren die gegevens moeten aanleveren. Zo moet worden nagegaan of en waar de gevraagde gegevens beschikbaar zijn en wie ze registreert, en moet worden afgesproken hoe vaak en wanneer ze bezorgd worden, wie ze bezorgt, wie ze verwerkt, enzovoort ('organisatorische afstemming').

Bovendien moeten we ons ervan bewust zijn dat de werking van de verschillende betrokken actoren ondersteund wordt door verscheidene gespecialiseerde toepassingen van verschillende softwareleveranciers (bv. wegenregister, Digitale Stedenbouwkundige Informatie (DSI) en Grootschalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB)). De gegevens in deze toepassingen worden gemodelleerd vanuit een specifiek perspectief, waardoor deze niet hergebruikt kunnen worden over verschillende toepassingen en processen heen. Er is dus nood aan het standaardiseren van de betekenis van informatie ('semantische afstemming').

Het afbakenen van welke gegevens moet deel uitmaken van het ontwikkelen van een semantische standaard voor deze gegevens en dus het maken van afspraken met alle actoren die gegevens aanleveren vormen samen het doel van dit OSLO traject.

We verwijzen naar slides 8 en 9 voor meer informatie.

OSLO

Met Open Standaarden voor Linkende Organisaties (OSLO) wordt er gestreefd naar interoperabiliteit. Dat verwijst naar de mogelijkheid van verschillende autonome organisaties of systemen om met elkaar te communiceren en samen te werken. Dat is belangrijk omdat toepassingen (applicaties) naar de reële wereld kijken vanuit verschillende perspectieven. De informatie in die systemen wordt telkens gestructureerd vanuit één perspectief, waardoor silo's aan informatie ontstaan en het andere partijen veel tijd en geld kost om informatie te koppelen.

Het doel van OSLO is om de data semantisch te modelleren en de structuur van de data te standaardiseren in de context van rooilijnen. Dit om data-uitwisseling en samenwerking tussen verschillende organisaties en de vindbaarheid van rooilijnen voor de burger.

Extra informatie over OSLO en een verzameling van de datastandaarden zijn te vinden op volgende links: https://www.vlaanderen.be/digitaal-vlaanderen/onze-diensten-en-platformen/oslo en https://www.vlaanderen.be/digitaal-vlaanderen/agenda/evenementen/oslo-rooilijnplannen?order startdate=asc

DOEL VAN DIT TRAJECT

In dit OSLO-traject zal een applicatieprofiel en vocabularium voor rooilijnen worden ontwikkeld. Een applicatieprofiel is een profiel van het datamodel met beschrijvingen van alle elementen uit het datamodel. In het vocabularium zal duidelijk beschreven worden wat verstaan wordt onder elk element. Ook een gemeenschappelijk begrippenkader is cruciaal. Om tot deze twee deliverables te komen, wordt een standaard methodiek gevolgd:

- Het identificeren van de informatienoden.
- Aligneren met bestaande standaarden.
- Het creëren van data-elementen wanneer bestaande definities en standaarden niet voldoen aan de specifieke behoeften van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.

We verwijzen naar slides 44-48 voor meer informatie.

INSPIRATIE

Tijdens dit onderdeel van de presentatie werden een aantal bestaande datamodellen toegelicht om tastbaar te maken wat het eindresultaat van een OSLO traject is, alsook om te benadrukken dat hergebruik een belangrijk principe is voor OSLO en dat de vermelde standaarden aldus een startpunt kunnen bieden voor het verdere traject. Volgende modellen werden kort aangehaald:

OSLO Perceel

In Vlaanderen wordt er door Informatie Vlaanderen en de Algemene Administratie voor Patrimoniumdocumentatie (AAPD) gewerkt aan één authentieke bron voor perceelsinformatie (uniek percelenplan). Binnen deze bron wordt elk privaat/eigendoms-perceel in Vlaanderen uniek geïdentificeerd en gekenmerkt door een geometrische voorstelling, (bruikbaar in een schaalbereik van 1/250 – 1/5000 OF in lijn met de aanbevelingen in de INSPIRE dataspecificaties voor kadastrale percelen). Via dit initiatief wensen overheden in Vlaanderen in samenwerking met de Algemene Administratie voor Patrimoniumdocumentatie (AAPD) perceelsinformatie in Vlaanderen semantisch te modelleren. De resulterende standaard 'percelen' moet vlot kunnen worden hergebruikt door alle belanghebbenden. Dit is het applicatieprofiel van het OSLO traject Perceel en beschrijft de relaties tussen de verschillende entiteiten.

OSLO Ruimtelijke Indicatoren

Het applicatieprofiel Ruimtelijke Indicatoren legt uit hoe de terminologie in dit domein moet gebruikt worden om gegevens uit te wisselen over Ruimtelijke Indicatoren en Ruimtelijke Objecten (i.e. schaalniveaus) in het bijzonder. Toegepast in de context van ruimtelijke planning gaat het over de waarde van een bepaalde Ruimtelijke Indicator die wordt vastgesteld voor een bepaald Ruimtelijk Object. Zo kan men permanent inzicht verkrijgen in het ruimtegebruik en de ruimtelijke structuur van een buurt.

In het kader van deze standaard werden ook codelijsten uitgewerkt van Ruimtelijke Indicatoren en Ruimtelijke Objecten (i.e. schaalniveaus). Voor de duidelijkheid werden de schaalniveaus opgedeeld in verschillende types gebiedsindelingen. Wanneer de codelijst van Ruimtelijke Objecttypes geopend wordt, zullen eerst de gebiedsindelingen tevoorschijn komen en kunnen de onderliggende schaalniveaus geraadpleegd worden door door te klikken op een specifieke gebiedsindeling.

Dit model is gebaseerd op OSLO Observaties en Metingen & OSLO Sensoren en Bemonstering.

OSLO Omgevingsvergunning

Samen met het vocabularium moet dit applicatieprofiel de uitwisseling en koppeling (interoperabiliteit) van vergunningsinformatie bevorderen, en bijdragen tot een eenduidig gemeenschappelijk begrip en het voorkomen van misverstand en miscommunicatie tussen belanghebbenden, waaronder een verscheidenheid aan overheidsinstanties én het bredere publiek.

Het vocabularium en het applicatieprofiel vatten de juridisch-inhoudelijke kern die de 'ruggengraat' van het omgevingsvergunningenbeleid vormt. Kort samengevat zijn dat de rechtshandelingen en rechtsfeiten die de vergunde toestand voortbrengen en doen evolueren, hun juridisch-inhoudelijke betekenis ten aanzien van handelingen en activiteiten die onder het omgevingsvergunningenbeleid gereguleerd zijn, en de verschillende kwalitatieve en ruimtelijk-temporale dimensies die de voornaamste aanknopingspunten vormen voor bevraging en koppeling.

Het vocabularium en het applicatieprofiel laten daarbij de nodige ruimte voor ad-hoc uitbreiding, combinatie met andere vocabularia, en eventuele verdere, meer toegespitste standaardisatie in de toekomst.

OSLO Infrastructuurelementen

Het applicatieprofiel Infrastructuurelementen is een uitbreiding van het object Element en omvat de individuele objecten op het terrein die niet vegetatief zijn. Vele van deze objecten zijn terug te vinden of zijn afgeleid van objecten uit <u>GRB-basis</u> en <u>GRB-skelet</u>. De eventuele verwijzing naar GRB-basis en GRB-skelet is bij elk object gegeven onder de rubriek Gebruik (Entiteiten). <u>De opgestelde taxonomie</u> is een leidraad voor de gebruiker om op een meer gestructureerde manier de verscheidene infrastructuurelementen terug te vinden.

OSLO Wegenregister

De applicatie waarop dit profiel betrekking heeft is het <u>Wegenregister</u>. Het wegenregister is het middenschalig referentiebestand van de wegen in Vlaanderen die beheerd zijn door het gewest, de provincies, de gemeenten of andere instanties en die openbaar toegankelijk zijn. Het moet alle (openbaar toegankelijke) wegen van Vlaanderen bevatten, met bijbehorende attribuutgegevens.

We verwijzen naar slides 28-33 voor meer informatie.

BRAINSTORMSESSIE

DOEL VAN DE BRAINSTORMSESSIE

Het doel van de brainstormsessie is:

- Het identificeren van informatienoden en concepten met betrekking tot het vocabularium.
- Het opsommen van data-elementen.

USE CASES

In de eerste oefening trachten we relevante use cases op te lijsten en te bespreken. Een use case is een situatie waarbij data/informatie gebruikt wordt, met andere woorden, 'Wat willen jullie met die informatie doen?'.

Ter inspiratie werden eerst enkele voorbeeld use cases gepresenteerd, zie slide hieronder.

Tijdens deze oefening kwamen verschillende use cases aan bod, waarvan het grootste deel hieronder per thema werd opgelijst:

Algemene informatiebehoeften:

• Burger wil zijn/haar rooilijn zien

Jan wil als burger van zijn nieuwe woning met tuin zien waar de rooilijn ligt. De gemeente zou namelijk een deel van zijn tuin willen onteigenen om de weg te verbreden in het kader van verkeersveiligheid.

Verschillende soorten openbaar domein met rooilijnen

Rooilijnen kunnen variëren van die voor privé-eigendommen tot rooilijnen voor spoorlijnen, waterwegen, provinciale fietspaden en andere infrastructuren, waarbij het soms onduidelijk is wie welke weg beheert.

Vergunningverlening

Nood aan authentieke eenduidige gegevensbron om de rooilijn te controleren. Het is cruciaal om alle relevante informatie samen te brengen voor een correcte inschatting bij het verlenen van vergunningen, vooral wanneer er onduidelijkheden zijn over rooilijnen. Vergunningen worden niet alleen door provincies verleend, maar ook door het Departement Omgeving. Momenteel leunt men te veel op het Grootschalig Referentiebestand (GRB), wat niet altijd de meest accurate informatie biedt.

Aanleg van elektriciteitsinfrastructuur door nutssector

Fluvius wil een nieuwe elektriciteitskabel aanleggen in een straat waar onduidelijkheid bestaat over de status van een weg. Volgens de Atlas der Buurtwegen is het een privéweg versus een openbare weg in het kadaster, wat essentiële duidelijkheid vereist voor de installatie van infrastructuur zoals voetpadkasten, verlichtingspalen en cabines.

• Ruimteplanning voor Waterbuffering door de Watermaatschappij

Binnen de watermaatschappij bestaat de behoefte om buffers aan te leggen voor waterbuffering. Er is behoefte aan inzicht of er voldoende ruimte beschikbaar is om deze plannen te realiseren. Men wil dus kunnen zien tot waar de rooilijn loopt. Indien er niet genoeg ruimte is, moeten er alternatieve maatregelen overwogen worden, zoals het aanleggen van extra voorzieningen.

Data-gedreven Evaluatie van Rooilijnen door de Vlaamse Minister van Omgeving

De Vlaamse minister van Omgeving streeft naar een data-gedreven evaluatie van de rooilijnen in het Vlaams gewest. Het doel hiervan is om, waar nodig, het beleid bij te sturen in samenwerking met lokale besturen, zodat het rooilijnbeheer geoptimaliseerd kan worden op basis van betrouwbare data-analyse.

CONCEPTEN

Hieronder staat een overzicht van de concepten (data-elementen) die gehanteerd kunnen worden bij de uitwerking van het model.

Algemeen over rooilijnen

- Statuut rooilijn (juridisch, feitelijk)
- Beheerder rooilijn
- Rooilijnplan
- Rooilijn
- Oorsprong rooilijn, (datum besluit alsook de wetgeving waaruit rooilijnplan voortvloeit)
- Weg
- Perceel
- Achteruitbouwstrook
- Erfdienstbaarheid
- Perceel getroffen
- Referentie rooilijnplan
- Bouwlijn

Oorsprong en bronnen van rooilijnen

- Afpalingsplan
- Bestemmingsplan
- Buurtwegwijziging
- Gemeentelijk rooilijnplan
- Gewestelijke rooilijnplan
- Plan van de overdracht
- Provinciaal rooilijnplan
- Stedenbouwkundige-/omgevingsvergunning
- Verkavelingsplan
- Ruilverkavelingsplan

Andere relevante register en plannen

- Atlas der Buurtwegen
- Bijzonder Plan van Aanleg
- Centraal Referentie Adressen Bestand
- Prekadastratie

SCOPE

Tijdens de discussie over de scope werden enkele belangrijke punten naar voren gebracht met betrekking tot de complexiteit van rooilijnen. Een van de centrale vragen was of de dataset alleen de huidige rooilijnen zou moeten omvatten, of ook de rooilijnplannen, waaronder nietgerealiseerde of toekomstige rooilijnen. Een gerealiseerde rooilijn geeft de grens met het openbaar domein weer en de niet-gerealiseerde de mogelijks toekomstige grens met openbaar domein. Momenteel worden beide elementen in één definitie samengevoegd, hoewel ze van elkaar verschillen.

Verder werd de vraag opgeworpen of de dataset ook gewestelijke rooilijnen moet omvatten. Deze gewestelijke rooilijnen vallen namelijk buiten het toepassingsgebied van het decreet gemeentewegen van 2019, waardoor ze aan andere regelgeving onderhevig zijn.

Daarnaast was er onduidelijkheid over het verschil tussen de feitelijke rooilijn en de rooilijn volgens de RvVB besproken.

Tot slot was er onduidelijkheid over waar rooilijnen precies ondergebracht moeten worden: In het DSI, het wegenregister, of een geheel nieuw basisregister? De deelnemers waren het hier niet over eens, en alle opties werden als theoretisch mogelijk beschouwd. Dit debat vindt ook plaats binnen de VVSG-GIS-werkgroep. Een belangrijke voorwaarde is echter dat de vorm van de data moet voldoen aan de criteria die door het vastgoedinformatieplatform zijn opgesteld.

Het OSLO-team heeft toegezegd deze aspecten nader te onderzoeken en de uitvoerbaarheid ervan binnen de huidige projectscope te analyseren. Niettemin zal het model modulair worden opgebouwd, wat flexibiliteit biedt voor toekomstige uitbreidingen waarin aanvullende gegevens kunnen worden geïntegreerd.

VOLGENDE STAPPEN

Op onderstaande slide staat een overzicht van wat de volgende stappen zijn na de business werkgroep.

Volgende stappen

Verwerking van de input van de brainstorm oefening.

Rondsturen van een verslag van deze werkgroep. Feedback is zeker welkom!

Verder onderzoek en voorbereiding van de eerste thematische werkgroep.

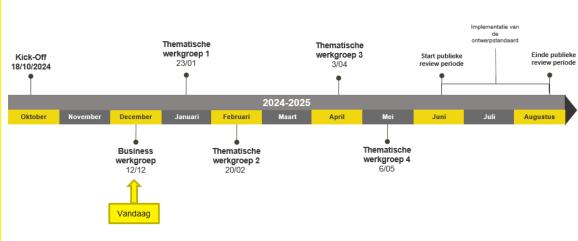
Informatie verzamelen via GitHub!

De tijdlijn voor OSLO kan geraadpleegd worden op volgende slide:

OSLO Tijdslijn

Schrijf u in voor de eerste thematische werkgroep op 23 januari via deze link.

SNEUVELMODEL ROOILIJNEN

Als volgende stap wordt een eerste aanzet gemaakt rond de datastandaard. Er wordt gebruik gemaakt van de geïdentificeerde informatienoden en data-elementen om invulling te geven aan de verschillende klassen en attributen.

Het sneuvelmodel zal de basis vormen voor de discussies in de volgende thematische werkgroepen.

VOLGENDE WERKGROEPEN

Indien u graag zou willen deelnemen aan één van de aankomende werkgroepen, kan u via de onderstaande link een overzicht van de workshops terugvinden en u ook zo inschrijven. De eerste thematische werkgroep zal plaatsvinden op 23/01/2025. Inschrijven kan <u>hier</u>.

CONTACTGEGEVENS

Feedback kan bezorgd worden aan het kernteam via volgende e-mailadressen:

- digitaal.vlaanderen@vlaanderen.be
- laurens.vercauteren@vlaanderen.be
- alexander.potloot@vlaanderen.be
- <u>loeke.clynen@vlaanderen.be</u>

INTERESSANTE BRONNEN

- Richtlijnen voor de opmaak van gemeentelijke rooilijnplannen stad Geel
- Inlichtingenmodel rooilijnplannen VIP
- Werkgroep decreet gemeentewegen
- Vocabularium werkgroep decreet gemeentewegen